

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationum// Roberti Bel-//larmini Politiani,// Societatis
Iesv// De Controversiis// Christianae Fidei, Adver-//sus
huius temporis Haereticos,// Tomus ...**

De Sacramento Evcharistiæ - Sex Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1589]

VD16 B 1603

XVII. Testimonium Optati Mileuitani.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54113)

descendat, sed manente illo saluo, & incolumi in celo, & quotidie panem in corpus eius, & eo modo à multis manducari.

Quòd autem non loquatur de mutatione panis in carnem per solam significationem, vt aduersarij dicere solent, sed de vera, & reali mutatione, patet PRIMÒ, ex ipsa quæstione, quæ (vt dixi) inepta esset, si de mutatione significationis ageretur. SECUNDO, patet ex ipsa eius explicatione; dicit enim, ita mutari nunc panem in carnem Domini virtute verborum ipsius quemadmodum cùm ipse in terris viueret, mutabatur panem quo ipse vesceretur, in carnem ipsius. TERTIO patet, quia dicit hanc mutationem fieri diuina virtute, seu virtute diuine benedictionis: nulla autem virtus requirebatur ad mutationem significationem, cùm sit res merè voluntaria. Hæc autem sunt verba eius: *Diuinum illud corpus panis nutrimentum accepit, idem quodammodo erat cum illo cibo. (vt diximus) in eius corporis naturam immutato.* Et infra: *Quamobrem recte etiam nunc Dei Verbo sanctificatum panem in Dei Verbi corpus credimus immutari.* Et infra: *Hæc autem tribuit virtute benedictionis in illud (corpus Domini) rerum quæ videntur (id est panis, & vini) naturam mutans.* Hæc ille. Quæ tam perspicua sunt, vt non fuerit ausus vllus aduersariorum, quod sciam, ad hæc loca respondere, vel aliquid ex hoc auctore nobis obicere.

CAPVT XVII.

Testimonium Optati Mileuitani.

PTATVS MILEVITANVS floruit eodem tempore, quo Ambrosius, & Basilius, vt patet ex libro contra Parmenianum, vbi scribit se vixisse tempore Siricij Papæ, qui Damaso successerat. Is igitur in 6. lib. contra Parmenianum, sic ait: *Quid enim est tam sacrilegum, quam altaria Dei, in quibus aliquando & vos obtinistis, frangere, radere, remouere? in quibus vota populi, & membra Christi portata sunt: quo Deus omnipotens inuocatus, quo postulatus descendit Spiritus sanctus, vnde à multis peruenit salutis aterna, & tutela fides, & spes resurrectionis accepta est.* Et infra: *Quid est altare, nisi sedes corporis, & sanguis Christi? Et infra: Quid vos offenderat Christus, cuius illic per certa momenta corpus, & sanguis habitabat?* Et infra: *Hoc tamen immutatum*

immane facinus geminatum est, dum fregistis etiam calices Christi sanguinis portatores. Hæc ille.

Quod autem per corpus Christi, quod tam sæpe repetit Optatus in altari manere solitum, non intelligatur corpus significatiuè, sed verè, id est, non solus panis, qui Christi corpus repræsentet, sed ipsum verum, & propriè dictum corpus, multis modis probari potest ex hoc ipso loco. PRIMO ex eo, quod cum toties id repetat, ne semel quidem dixerit, signum corporis in altari manere vel offerri, sed perpetuò, corpus Christi, aut membra Christi.

SECUNDO ex eo, quod dicit, inuocari super altare Deum omnipotentem, & descendere super idem altare Spiritum sanctum, quod sine dubio referendum est ad consecrationem: videmus enim in omnibus Liturgiis antiquis inuocari Spiritum sanctum, vt descendat, & transmutet panem in corpus Christi; neq; potest reddi alia ratio huius descensus Spiritus sancti, nisi ad Sacramentum conficiendum. At quorsum iste descensus, quorsum inuocatio omnipotentis, si nihil mirabile, & supernaturale fieri deberet?

TERTIO ex eo, quod Eucharistiam vocat Optatus, pignus salutis, tutelam fidei, & spem resurrectionis: alludit enim ad id, quod veteres, Irenæus, Hilarius, Cyrillus, Nyssenus, & alij dicere solent, idè coniungi cum corpore nostro corpus Christi, vt ex illo trahat vim quandam ad beatam immortalitatem assequendam.

QUARTO ex eo, quod dicit, per certa momenta habitare corpus Christi in altari. Si enim loqueretur de signo corporis, non diceret: *Per certa momenta*, sed, *semper*; semper enim in altari manere solet crux, vt Chrysostomus testatur in orat. quod Christus sit Deus; immò etiam (vt ipse ibidem ait) in culminibus, in parietibus, in vasis, &c. Crux autem signum est Christi crucifixi; & ipsum etiam altare figura quædam est, & signum Christi, vt fatetur Petrus Martyr libro contra Gardin. obiecto 38. alio igitur modo, quàm per significationem, Eucharistia corpus Christi est.

